

Resclosa i canal de Cal Marçal

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Cal Marçal, 08692-Puig-reig
Emplaçament Des de l'interior del recinte fabril de Cal Marçal s'arriba a la resclosa

Coordenades:

Latitud: 41.95611
Longitud: 1.88413
UTM Est (X): 407522
UTM Nord (Y): 4645505

Classificació

Número de fitxa 08175 - 105
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Popular Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.. 08174A004000210000HA

Fitxes associades:

[Traçat del Ferrocarril Manresa-Berga](#)

[Festa Major de Cal Marçal](#)

[Monument de Cal Marçal](#)

Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la fitxa: dl., 28/02/2011 - 01:00

Descripció

La resclosa i el canal de cal Marçal es es van construir entre 1880 i 1882; la resclosa d'una còpsiderable alçada, és una obra de pedra formigó, de forma semicircular, que talla el riu i crea una gran platja, i des de la qual, gracies a les comportes i bagants, l'aigua arriba a la fàbrica a partir d'un canal de mig quilòmetre. Totes les obres d'enginyeria hidràulica foren supervisades y autoritzades per l'enginyer en cap responsable del servei d'aigües de la conca alta del Llobregat que, en nom de la secció de foment de la Diputació de Barcelona, verificava sobre el terreny el projecte de resclosa i embassament, i en supervisaba la seva construcció. El canal de derivació amb un metre d'amplada i 0,70 metres de profunditat, segueix una lleugera pendent, suficient per a donar pas a prop de 4.000 l/s. Conserva en molt bon estat les comportes del bagant del canal

Observacions:

Cal Marçal. AQ 4-6/ Exp 159 i 8/. Antoni Torra e Hijos y Cua/1886, Concessió Govern Civil. La resclosa i el canal són claus en el sistema e funcionament de les turbines i la generació d'hidroelectricitat. Els propietaris estan agrupats en l'Associació de Productors i Usuaris d'Energia Elèctrica (APUEE) que des de 1992 defensa el interesos del sector minihidràulic a Catalunya.

Història

La primera notícia documental que s'ha trobat de la fàbrica de Cal Marçal és de l'any 1886 i fa referència a la concessió de l'ús de l'aigua del riu Llobregat, com a font d'energia, per a una fàbrica de filats i teixits de cotó. Aquesta concessió fou atorgada a la raó social “Antonio Torra. Hijos y Compañia”, de Manresa.

El 1915 els Torra es van vendre les seves propietats a la societat “Luís Pons i Sobrinos”, propietaris de la colònia veïna de Cal Pons i més endavant, l'any 1929, els Pons vengueren la fàbrica de Cal Marçal a Josep Viladomiu i Santmartí, propietari de Viladomiu Vell.

A partir d'aquell moment, la fàbrica i la colònia prengueren un nou impuls. El mateix any 1929 es començà a ampliar la fàbrica i el 1932 s'instal·laren unes noves turbines que van permetre obtenir més energia i millorar la producció. Aviat, però, vingué el sotrac de la guerra i la misèria i les dificultats, de tot tipus, de la postguerra. La colònia no tornà a créixer fins la dècada dels cinquanta. Fou llavors que es construïren nous habitatges, més serveis i l'església.

Bibliografia

TEIXIDOR, E. I SERRA, R. (2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Ed.
VALL CASAS, Pere (1999). De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema e colònies el Baix Berguedà. Genesi i revalorització, a Col·lecció Cultura, Tècnica i Societat, Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya.

